

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Хмельницького національного
університету

Віктор ЛОПАТОВСЬКИЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

09 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Конституційне процесуальне право України

Призначення Робочої програми

Рівень вищої освіти

Мова навчання

Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС

Статус дисципліни

Факультет (до якого відноситься кафедра)

Кафедра (за якою закріплена дисципліна)

Для освітніх програм різних спеціальностей

Перший бакалаврський

Українська

4

Вибіркова загальної підготовки

Факультет міжнародних відносин

і права

права

Форма навчання	Обсяг дисципліни		Кількість годин					Форма семестрового контролю		
	Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік	Іспит
			Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття			
Д	4	120	51	34			17	69	+	

Робоча програма складена на основі освітніх програм підготовки бакалаврів та стандартів вищої освіти

Робоча програма складена _____

Підпис

к.ю.н., доцент Ольга КОГУТ
Ступінь, вчене, звання Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Схвалена на засіданні кафедри права Протокол №1 від 1 вересня 2023 р.

Назва

Зав. кафедри права
Назва

Підпис

Микола ВАВРИНЧУК
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРІЗВИЩЕ
Декан (заступник)	Міжнародний відео- сектор і право		Віталій Гуревич
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна дисципліна «Конституційне процесуальне право України» є однією із вибірових дисциплін у загальній підготовці здобувачів освіти першого бакалаврського рівня.

Мета дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з проведення виборчих і референдних процесів, конституційних процедур здійснення державної влади та місцевого самоврядування, конституційно-судового процесу.

Предмет дисципліни: суспільні відносини, що виникають між суб'єктами конституційного права України у зв'язку з дотриманням конституційно-процесуальної форми (порядку і процедур, передбачених конституційним правом України та регламентованих конституційно-процесуальним законодавством).

Завдання дисципліни: формувати у здобувачів вищої освіти здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право, Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права, здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції, здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни повинен: знати теоретико-правові засади і принципи порядку реалізації конституційно-правових норм, стадійність, етапність та процедурність процесу їх реалізації; знати основні положення законодавства України, що регламентує порядок формування і діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадських формувань та процедуру реалізації прав і свобод громадян; формулювати основні терміни конституційного процесуального права; використовувати загальні начала процесуальної діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування для вирішення практичних завдань; знаходити необхідний нормативно – правовий акт щодо організації і діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування та правильно його застосовувати.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин відведених на:		
	Лекції	Семінари та практичні заняття	Самостійну роботу
1. Конституційне процесуальне право як галузь права	2	1	4
2. Загальна характеристика виборчого процесу в Україні	2	1	4
3. Порядок організації і проведення виборів Президента України	2	2	4
4. Порядок організації і проведення виборів народних депутатів України	2	2	4
5. Порядок організації і проведення місцевих виборів	4	2	6
6. Процесуальні основи роботи Верховної Ради України	2	1	5
7. Здійснення законодавчої процедури	2	1	5
8. Процесуальна регламентація діяльності Президента України	2	0,5	4
9. Процесуальна регламентація діяльності органів державної виконавчої влади	2	1	4
10. Організація роботи органів місцевого самоврядування	2	0,5	4
11. Конституційно – процесуальний аспект правового статусу громадянина України	4	1	7
12. Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань	2	1	4
13. Конституційне провадження	4	2	7
14. Референдний процес в Україні	2	1	7
Всього за семестр	34	17	69

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Конституційне процесуальне право як галузь права Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права. Конституційно-процесуальні норми: поняття, особливості види. Конституційно-процесуальні відносини: поняття, особливості, класифікація, структура. Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика. Конституційно-процесуальні строки. Конституційне процесуальне право як юридична наука та навчальна дисципліна. Джерела: [1] с.18-35; [3]; [4]	2
2	Загальна характеристика виборчого процесу в Україні. Поняття та види виборів. Територіальна організація виборів. Виборчий процес: поняття, принципи. Строки та стадії виборчого процесу. Передвиборна агітація. Суб'єкти виборчого процесу. Державний реєстр виборців. Загальний порядок оскарження у виборчому процесі. Джерела: [1] с.204-251; [3]; [4]	2

3	Порядок організації і проведення виборів Президента України. Загальна характеристика виборчого процесу щодо Президента України. Висування і реєстрація кандидатів. Особливості інформаційного забезпечення та передвиборної агітації. Проведення голосування та визначення результатів. Джерела: [1] с.345-347; [3]; [4]	2
4	Порядок організації і проведення виборів народних депутатів України. Загальна характеристика виборчого процесу щодо народних депутатів. Порядок висування та реєстрації кандидатів у народні депутати. Особливості інформаційного забезпечення та передвиборної агітації. Проведення голосування та визначення результатів. Джерела: [1] с.309-314; [3]; [4]	2
5	Порядок організації і проведення місцевих виборів (частина 1) Загальна характеристика виборчого процесу місцевих виборів. Територіальна організація виборів. Фінансування місцевих виборів. Порядок висування і реєстрації кандидатів у депутати та на посади. Джерела: [1], с.470-475; [3]; [4]	2
6	Порядок організації і проведення місцевих виборів (частина 2) Особливості інформаційного забезпечення. Гарантії діяльності у виборчому процесі. Проведення голосування та визначення результатів. Джерела: [3]; [4]	2
7.	Процесуальні основи роботи Верховної Ради України Організація роботи ВРУ. Порядок скликання і проведення сесій ВРУ. Процедура формування органів ВРУ. Розгляд і прийняття рішень ВРУ за спеціальними процедурами. Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням ВРУ та її органами контрольних функцій. Процедура винесення, направлення та обговорення депутатського запиту та депутатського звернення. Джерела: [1] с.304-313; [2] с.179-193; [3]	2
8.	Здійснення законодавчої процедури Загальна характеристика законодавчої процедури. Порядок внесення законопроектів. Розгляд законопроектів ВРУ. Джерела: [1] с.314-322; [6]	2
9.	Процесуальна регламентація діяльності Президента України Процедури реалізації повноважень Президентом України. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності. Інститут контрасигнування. Імпічмент Президента України. Джерела: [1] с.348-367; [2] с.194-203; [3]	2
10.	Процесуальна регламентація діяльності органів державної виконавчої влади Порядок формування Кабінету Міністрів України. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України. Організація роботи Кабінету Міністрів України. Процесуальна регламентація діяльності центральних органів виконавчої влади. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб. Організаційно-процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій. Джерела: [1] с.388-399; [2] с.204-215; [3]; [8]; [12]	2

11.	<p>Організація роботи органів місцевого самоврядування Сесія - основна організаційно – правова форма роботи ради. Порядок прийняття рішень радою. Голосування в органах місцевого самоврядування. Організація роботи постійних комісій та тимчасових контрольних комісій рад. Організація роботи виконавчих органів рад. Процедура затвердження місцевого бюджету і внесення до нього змін. Затвердження звіту про виконання місцевого бюджету. Здійснення радами контрольних функцій та повноважень. Організація роботи сільського, селищного, міського голови. Джерела: [1] с.465-474; [2] с.242-254; [3]; [9]</p>	2
12.	<p>Конституційно – процесуальний аспект правового статусу громадянина України (частина 1) Порядок вирішення питань, пов'язаних з громадянством України. Повноваження державних органів, які беруть участь у вирішенні питань громадянства. Порядок подання заяв. Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства. Порядок прийняття та виконання прийнятих рішень з питань громадянства. Джерела: [1] с.106-117; [3]; [7]</p>	2
13.	<p>Конституційно – процесуальний аспект правового статусу громадянина України (частина 2) Порядок розгляду звернень громадян. Види звернень. Вимоги до звернень. Стадії провадження по розгляду звернень громадян. Порядок розгляду електронних петицій. Порядок реалізації права громадян на участь у місцевому самоврядуванні. Форми безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення (місцеві референдуми, загальні збори громадян за місцем проживання, місцеві ініціативи). Порядок проведення громадських слухань. Порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення. Джерела: [1] с.82-91; [3]</p>	2
14.	<p>Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань Поняття, ознаки та види громадських формувань. Порядок створення та реєстрації громадських об'єднань та політичних партій. Обмеження щодо утворення і діяльності громадських об'єднань та політичних партій. Участь громадських формувань в суспільно-політичній діяльності. Процедура притягнення до відповідальності політичних партій і громадських організацій та порядок припинення їх діяльності. Порядок створення та діяльності релігійних організацій. Джерела: [1] с.187-193; [3]; [11]</p>	2
15.	<p>Конституційне провадження (частина 1) Організація діяльності Конституційного Суду України. Подання звернення до КСУ. Приймання, реєстрація та попередня перевірка звернень до КСУ. Відкриття конституційного провадження у справі. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг. Джерела: [1] с.483-494; [2] с.230-242; [5]</p>	2
16.	<p>Конституційне провадження (частина 2) Правовий статус учасників конституційного провадження. Строки конституційного провадження. Особливості окремих конституційних проваджень. Прийняття рішень та дача висновків КСУ. Порядок виконання рішень та висновків КСУ. Джерела: [1] с.495-505; [2] с.230-242; [5]</p>	2

17.	Референдний процес в Україні Поняття та види референдумів. Нормативне регулювання референдного процесу. Аналіз перспективного законодавства щодо регулювання референдного процесу. Джерела: [1] с.252-303; [3]	2
Всього		34

5.2. Зміст семінарських занять

Номер семін. заняття	Перелік змістових модулів. тем семінарських занять, їх анотації	Кількість годин
1	Конституційне процесуальне право як галузь права. Загальна характеристика виборчого процесу в Україні Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права. Конституційно-процесуальні норми: поняття, особливості види. Конституційно-процесуальні відносини: поняття, особливості, класифікація, структура. Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика. Поняття та види виборів. Територіальна організація виборів. Виборчий процес: поняття, принципи. Строки та стадії виборчого процесу. Передвиборна агітація. Суб'єкти виборчого процесу. Державний реєстр виборців. Загальний порядок оскарження у виборчому процесі. Джерела: [1] с.18-35, 204-251; [3]; [4]	2
2.	Порядок організації і проведення виборів Президента України. Загальна характеристика виборчого процесу щодо Президента України. Висування і реєстрація кандидатів. Особливості інформаційного забезпечення та передвиборної агітації Проведення голосування та визначення результатів. Джерела: [1] с.345-347; [3]; [4]	2
3	Порядок організації і проведення виборів народних депутатів України. Загальна характеристика виборчого процесу щодо народних депутатів. Порядок висування та реєстрації кандидатів у народні депутати. Особливості інформаційного забезпечення та передвиборної агітації Проведення голосування та визначення результатів. Джерела: [1] с.309-314; [3]; [4]	2
4	Порядок організації і проведення місцевих виборів Загальна характеристика виборчого процесу місцевих виборів. Територіальна організації виборів. Фінансування місцевих виборів. Порядок висування і реєстрації кандидатів у депутати та на посади. Особливості інформаційного забезпечення Гарантії діяльності у виборчому процесі Проведення голосування та визначення результатів. Джерела: [1], с.470-475; [3]; [4]	2
5.	Процесуальні основи роботи Верховної Ради України. Здійснення законодавчої процедури Організація роботи ВРУ. Порядок скликання і проведення сесій ВРУ. Процедура формування органів ВРУ. Розгляд і прийняття рішень ВРУ за спеціальними процедурами. Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням ВРУ та її органами контрольних функцій. Процедура винесення, направлення та обговорення депутатського запиту та депутатського звернення. Загальна характеристика законодавчої процедури. Порядок внесення законопроектів. Розгляд законопроектів ВРУ. Джерела: [1] с.304-322; [2] с.179-193; [3]; [6]	2
6.	Процесуальна регламентація діяльності Президента України та	2

	<p>органів державної виконавчої влади. Організація роботи органів місцевого самоврядування</p> <p>Процедури реалізації повноважень Президентом України. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності. Інститут контрасигнування. Імпічмент Президента України. Організація роботи Кабінету Міністрів України. Процесуальна регламентація діяльності центральних органів виконавчої влади. Організаційно-процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій. Порядок прийняття рішень радою. Голосування в органах місцевого самоврядування.</p> <p>Джерела: [1] с.348-367; 388-399; [2] с.194-215, 242-254; [3]; [8]; [9]</p>	
7.	<p>Конституційно – процесуальний аспект правового статусу громадянина України. Процесуальні аспекти заснування та діяльності громадських формувань</p> <p>Порядок вирішення питань, пов'язаних з громадянством України. Повноваження державних органів, які беруть участь у вирішенні питань громадянства. Порядок подання заяв. Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства. Порядок прийняття та виконання прийнятих рішень з питань громадянства</p> <p>Порядок розгляду звернень громадян. Види звернень. Вимоги до звернень/ Стадії провадження по розгляду звернень громадян. Порядок розгляду електронних петицій.</p> <p>Порядок реалізації права громадян на участь у місцевому самоврядуванні: Форми безпосередньої участі громадян у вирішенні питань місцевого значення (місцеві референдуми, загальні збори громадян за місцем проживання, місцеві ініціативи). Порядок проведення громадських слухань. Порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення.</p> <p>Порядок створення та реєстрації громадських об'єднань та політичних партій.</p> <p>Джерела: [1] с.82-91, 106-117, 187-193; [3]; [7]; [11]</p>	2
8.	<p>Конституційне провадження.</p> <p>Організація діяльності Конституційного Суду України. Подання звернення до КСУ. Приймання, реєстрація та попередня перевірка звернень до КСУ. Відкриття конституційного провадження у справі. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг.</p> <p>Правовий статус учасників конституційного провадження. Строки конституційного провадження. Особливості окремих конституційних проваджень. Прийняття рішень та дача висновків КСУ. Порядок виконання рішень та висновків КСУ/</p> <p>Джерела: [1] с.483-505; [2] с.230-242; [5]</p>	2
9.	<p>Референдний процес в Україні</p> <p>Поняття та види референдумів. Нормативне регулювання референдного процесу. Аналіз перспективного законодавства щодо регулювання референдного процесу.</p> <p>Джерела: [1] с.252-303; [3]</p>	1
9		17

5.3. Зміст самостійної (індивідуальної) роботи

Зміст самостійної (індивідуальної) роботи студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять, вирішенні завдань, тестуванні з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань, підготовці до підсумкового контролю.

Номер	Вид самостійної роботи	К-ть
-------	------------------------	------

тижня		годин
1, 2	Опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темам 1, 2. Вибір ІДЗ	8
3	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 3.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 4	4
5, 6.	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 5. Підготовка до презентації ІДЗ.	6
7, 8.	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темам 6, 7. Підготовка до презентації ІДЗ.	10
9, 10, 11	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темам 8-10. Підготовка до презентації ІДЗ.	12
12, 13, 14	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темам 11, 12. Підготовка до презентації ІДЗ.	11
15, 16.	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 13. Підготовка до презентації ІДЗ.	7
17	Опрацювання лекційного матеріалу і нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття та виконання завдань для самостійної роботи по темі 11. Підготовка до тестування.	7
Разом за семестр		69

5.4. Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи студентів

Важливим принципом самостійної роботи є індивідуальна робота кожного студента. Її призначенням є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення студентів до аналізу нормативно-правових джерел, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки знаннями основних правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного законодавства.

Індивідуальні завдання передбачаються у формі таких індивідуальних науково-дослідних завдань (ІНДЗ):

- складання кросворду на одну з тем семінарського заняття;
- складання тестів по одній з тем семінарського заняття;
- написання реферату-огляду.

Кожне завдання повинно мати титульну сторінку, де зазначаються: тема індивідуального творчого завдання; прізвище, імя, по-батькові студента; спеціальність, курс, група.

Форма і тема ІНДЗ обирається студентом добровільно і закріплюється за студентом викладачем на першому семінарському занятті та повинні бути виконані до останнього семінарського заняття. Студент повинен підготувати **лише одне індивідуальне завдання**. Виконані ІНДЗ прикріплюються окремим файлом у модульному середовищі та оцінюються викладачем. При виконанні індивідуального завдання з дисципліни студент має дотримуватися політики доброчесності. У разі наявності плагиату він отримує незадовільну оцінку і має виконати індивідуальне завдання заново.

1. Складання кросворду на одну з тем семінарського заняття. Кросворд - буквально перекладається як перетин, переплетення слів. Класичний кросворд являє собою сітку з порожніми осередками для букв, які утворюють слова. Перші осередки кожного слова пронумеровані по горизонталі й вертикалі, в залежності від того, як розташовується слово. Далі йде перелік питань - окремо для горизонтальних і вертикальних рядків. У порожні клітинки кросвордної сітки і вписуються відповіді на запропоновані питання.

Словами з яких складається кросворд є правові терміни, які зустрічаються в обраній темі. Доцільно розпочати з обрання ключового слова, яке "зв'язує" всі інші слова кросворду (наприклад, конституція, президент, постанова, референдум, законопроект, тощо). Літери «ї» та «і» можуть у кросвордах заміщувати одна іншу. Для того щоб навчитися якісно складати та вирішувати кросворди можна скористатись спеціальними програмами для кросвордистів:

- Decalion 1.2
- Cross+A 6.09
- Crossword v2.0

Складений кросворд повинен включати мінімум десять термінів.

2. Складання тестів по одній з тем семінарського заняття. Тест - буквально перекладається як проба, випробування, перевірка будь-яких якостей. Складниками тесту є тестові завдання, які включають запитання та варіанти відповідей, з яких *лише одна правильна*. При розробці тестів доцільно дотримуватись таких правил: 1) запитання повинні стосуватись суттєвих аспектів обраної теми; 2) запитання має бути таким, щоб на нього можна було дати відповідь навіть не маючи варіантів перед очима; 3) повинно бути 4-5 варіантів відповідей, бажано сформульованих коротко, лаконічно. Краще довге запитання та короткі відповіді, ніж коротке запитання і довгі відповіді. Розробляючи тести доцільно використовувати відповідні законодавчі акти та теоретичний матеріал. Потрібно скласти мінімум десять тестів. Приклад оформлення тестів:

Питання	<i>Виборчий процес чергових виборів Президента України розпочинається:</i>		
Відповіді:	а) за 130 днів до дня голосування; б) за 120 днів до дня голосування; в) за 110 днів до дня голосування; г) за 90 днів до дня голосування.	Правильна відповідь:	г) за 90 днів до дня голосування.
Пояснення:	Відповідно до ч.3 ст.78 Виборчого кодексу України <i>«Виборчий процес чергових виборів Президента України розпочинається за дев'яносто днів до дня голосування».</i>		

3. Написання реферату-огляду. При виконанні цього індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. refero – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, ліве – 3,0 см, праве – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 10 сторінок формату А4.

Темі рефератів-оглядів

1. Санкції в конституційному процесуальному праві України.
2. Докази в конституційному процесуальному праві.
3. Вибори як процес формування представницьких органів та обрання посадових осіб.
4. Поняття, принципи та суб'єкти виборчого процесу.
5. Порядок оскарження рішень, дій та бездіяльності виборчих комісій в період виборчої кампанії.
6. Порядок реалізації громадянами України виборчого права.
7. Порядок ведення передвиборної агітації в Україні.
8. Обмеження щодо ведення передвиборної агітації в Україні.
9. Процедура вступу на посаду та дострокового припинення повноважень Президента України.
10. Процедури реалізації повноважень Президентом України.
11. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності.
12. Процедура встановлення неможливості виконання Президентом України своїх повноважень.
13. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
14. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
15. Організація роботи Кабінету Міністрів України.
16. Порядок прийняття нормативно – правових актів Кабінетом Міністрів України та їх офіційне оприлюднення.
17. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.
18. Порядок і процедура вирішення питань, пов'язаних з проведенням конституційної реформи, внесенням змін до Конституції України.
19. Процедура підготовки, подання та розгляду законопроекту про внесення змін до Конституції України.
20. Конституційна відповідальність: поняття, види, підстави застосування.
21. Процедура розгляду питань про конституційну відповідальність та порядок її застосування.
22. Особливості розгляду питань про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України.
23. Процедура усунення з поста Президента України.
24. Процедури відповідальності Кабінету Міністрів України.

6. ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); усне опитування, розв'язування завдань, тестування, самостійна робота (індивідуальні завдання: складання кросворду на одну з тем семінарського заняття; складання тестів по одній з тем семінарського заняття; написання реферату-огляду.).

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування знання теоретичного матеріалу;
- тестовий контроль;
- презентація результатів виконання індивідуальних завдань.

8. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ У СЕМЕСТРІ

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною шкалою**. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з

урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; виконання завдань для самостійної роботи.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його презентацією у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота		Індивідуальна робота	Підсумковий контроль
ІІІ семестр			
Семінарські заняття	Тестовий контроль	Індивідуальне завдання	Залік за рейтингом
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 8)	ТК	1	
ВК:..... 0,6	0,2	0,2	

Примітка: ТК – тестовий контроль; УО- усне опитування; ВК – ваговий коефіцієнт.

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 40.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці:

Сума балів за тестові завдання	0–20	21-27	28–34	35-40
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 40 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі граfi для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється, якщо середньозважений бал, який отримав студент з дисципліни, знаходиться у межах від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «зараховано», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом кількості балів відповідно до таблиці Співвідношення.

9. ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ЗДОБУТИХ СТУДЕНТАМИ ЗНАТЬ

1. Поняття, предмет та метод конституційного процесуального права як галузі права.
2. Конституційно – процесуальні норми, їх особливості та класифікація.
3. Відмінність конституційно – процесуальних норм від інших правових норм.
4. Конституційно – процесуальні відносини: поняття, зміст, особливості та види.
5. Підстави виникнення, зміни і припинення конституційно – процесуальних відносин.
6. Джерела конституційного процесуального права: поняття і характеристика.
7. Загальна характеристика виборчого процесу в Україні.

8. Поняття, принципи, суб'єкти, стадії виборчого процесу в Україні.
9. Правове регулювання порядку проведення виборів в Україні.
10. Організаційно – правові заходи по підготовці і проведенню виборів народних депутатів України.
11. Порядок висування та реєстрації кандидатів у народні депутати України.
12. Організація голосування, підрахунок голосів виборців, встановлення підсумків голосування та встановлення результатів виборів народних депутатів України.
13. Організаційно – правові заходи по підготовці виборів Президента України.
14. Порядок висування та реєстрації кандидатів на пост Президента України.
15. Порядок проведення передвиборної агітації.
16. Порядок проведення голосування в день виборів, підрахунку голосів виборців та встановлення підсумків голосування і результатів виборів Президента України.
17. Особливості організації і проведення місцевих виборів.
18. Порядок скликання та проведення сесій Верховної Ради України.
19. Процедура формування органів Верховної Ради України.
20. Розгляд і прийняття рішень Верховною Радою України за спеціальними процедурами.
21. Процедура розгляду питань, пов'язаних із здійсненням Верховною Радою України та її органами контрольних функцій.
22. Реалізація повноважень народного депутата України у Верховній Раді та її органах.
23. Депутатський запит: процедура винесення, направлення та обговорення відповіді на запит.
24. Поняття законодавчого процесу і його стадії.
25. Порядок здійснення законодавчої процедури. Підготовка законопроектів та їх експертиза.
26. Внесення законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок, їх експертиза і обговорення.
27. Розгляд законодавчих пропозицій, законопроектів та поправок. Прийняття законодавчих пропозицій, законів, поправок.
28. Процедура підписання законів та їх оприлюднення.
29. Прийняття постанов та інших актів Верховною Радою України, її органами і посадовими особами.
30. Порядок і процедура вирішення питань, пов'язаних з проведенням конституційної реформи, внесення змін до Конституції України.
31. Поняття та стадії конституційного процесу.
32. Процедури реалізації повноважень Президентом України.
33. Підготовка питання до розгляду Президентом України.
34. Порядок прийняття та офіційного оприлюднення актів Президента України та набрання ними чинності.
35. Інститут контрастигування.
36. Порядок формування Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади.
37. Підстави і порядок припинення повноважень Кабінету Міністрів України.
38. Організація роботи Кабінету Міністрів України.
39. Акти Кабінету Міністрів України: види, порядок прийняття та набуття чинності.
40. Процесуальна регламентація діяльності центральних органів виконавчої влади.
41. Порядок формування місцевих державних адміністрацій, призначення на посади та припинення діяльності їх посадових осіб.
42. Організаційно – процедурна діяльність місцевих державних адміністрацій.
43. Сесія як основна організаційно – правова форма роботи ради. Порядок скликання та правомочність сесії.
44. Порядок прийняття рішень радою. Голосування в органах місцевого самоврядування.
45. Організація роботи постійних комісій та тимчасових контрольних комісій рад.
46. Організація роботи виконавчих органів рад.
47. Процедура затвердження місцевого бюджету і внесення до нього змін. Затвердження звіту про виконання місцевого бюджету.
48. Здійснення радами контрольних функцій та повноважень.
49. Організація роботи сільського, селищного, міського голови.
50. Повноваження державних органів, які беруть участь у вирішенні питань громадянства.
51. Порядок подання заяв з питань громадянства.
52. Порядок провадження за заявами і поданнями з питань громадянства.
53. Порядок прийняття та виконання прийнятих рішень з питань громадянства.
54. Порядок подачі пропозицій, заяв і скарг громадян. Вимоги до звернення.

55. Стадії провадження по розгляду звернень громадян. Строки розгляду.
56. Порядок розгляду електронних петицій.
57. Порядок реалізації права громадян на участь у місцевому самоврядуванні.
58. Порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.
59. Процедура внесення місцевих ініціатив на розгляд місцевої ради.
60. Порядок проведення громадських слухань.
61. Порядок організації та діяльності органів самоорганізації населення.
62. Поняття, ознаки та види громадських формувань.
63. Порядок створення та реєстрації громадських об'єднань та політичних партій.
64. Обмеження щодо утворення і діяльності громадських об'єднань та політичних партій.
65. Участь громадських формувань в суспільно-політичній діяльності.
66. Процедура притягнення до відповідальності політичних партій і громадських організацій та порядок припинення їх діяльності.
67. Організація і структура Конституційного Суду України.
68. Приймання, реєстрація та попередня перевірка звернень до КСУ.
69. Порядок відкриття конституційного провадження.
70. Процедура розгляду конституційних подань, конституційних звернень та конституційних скарг.
71. Правовий статус учасників конституційного провадження.
72. Прийняття рішень та дача висновків Конституційним Судом України.
73. Порядок виконання рішень та висновків КСУ.
74. Поняття та види референдумів.
75. Нормативне регулювання референдного процесу в Україні.

10. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конституційне процесуальне право України : методичні вказівки до семінарських занять та самостійної роботи студентів спеціальності 081 «Право» / О. В. Когут. Хмельницький : ХНУ, 2021. 50 с.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-й річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/51772/1/%d0%9a%d0%9f%d0%a3_2023_%d0%b4%d1%80%d1%83%d0%ba.pdf536 с.

2. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб. / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан [та ін.] ; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова ; тех. ред. Ю. Д. Батан. Одеса : Юридична література, 2017. 256 с. URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/7800/Konst%20pravo%20pragmat%20kurs.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

3. Конституція України від 28.06.1996 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

4. Виборчий кодекс України від 19 грудня 2019 року № 396-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20>

5. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>

6. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>

Допоміжна

7. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>

8. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18>

9. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. (із зм. і доп.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

10. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14>

11. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

12. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17>

13. Про Центральну виборчу комісію: Закон України від 30.06.2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-15>

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСРСИ

1. Верховна Рада України. Офіційний портал. URL: <http://www.rada.gov.ua>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>
4. Модульне середовище для навчання. URL: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=5919>
5. Електронна бібліотека університету. URL: <http://lib.khnu.km.ua>.